ชื่อเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก

ผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลกุคชุมพัฒนา อำเภอกุคชุม จังหวัดยโสธร

ชื่อ-สกุลนักศึกษา อาภาภรณ์ เขียวศรี

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิธาน กระสังข์

หลักสูตร สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การบริหารสาชารณสุข

ปี พ.ศ. 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพ ช่องปากผู้สูงอายุ 2) แรงสนับสนุนทางสังคมในการส่งเสริมสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ 3) ความสัมพันธ์ระหว่าง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย ด้านความรู้ ทัศนคติ แรงสนับสนุนทางสังคมกับ พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุโดยประยุกต์ทฤษฎีความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม ของเบญจามินบลูม ระเบียบวิธีวิจัยเป็นวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรเป็นผู้สูงอายุ จำนวน 1,694 คน กลุ่มตัวอย่างกำหนดสัดส่วนตามแนวคิดของโคเชน จำนวน 338 คน โดยการสุ่มอย่างเป็นระบบ ้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของพียร์สัน ผลการศึกษา พบว่า 1) มีความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพช่องปาก โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) แรงสนับสนุนทางสังคมในการส่งเสริมสุขภาพช่องปากโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความรู้เกี่ยวกับ การดูแลสุขภาพช่องปาก แรงสนับสนุนทางสังคมโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรม การส่งเสริมสุขภาพช่องปากของผู้สูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก ด้านการได้รับการสร้างขวัญและ กำลังใจจากครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพช่องปากของ ผู้สูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการกระตุ้นติดตามจากบุคลากรด้านสุขภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพช่องปากของผู้สูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ทัศนคติ ไม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก ของผู้สูงอายุ

คำสำคัญ: ผู้สูงอายุ พฤติกรรม การส่งเสริมสุขภาพช่องปาก

Title Factors Associated with Oral Health Promotion Behaviors among the Elderly in

Kudchumpattana Subdistrict Municipality, Kudchum District, Yasothon Province

Name Arpaporn Khiewsri

Advisor Assistant Professor Dr. Panitan Grasung

Degree Master of Public Health

Program Public Health Administration

Year 2025

Abstract

The objectives of this study were to 1) knowledge, attitude, and behavior to promote oral health among the elderly; 2) social support in promoting oral health among the elderly; and 3) the relationship between the factors of knowledge, attitude, social support, and oral health promotion behavior of the elderly. The conceptual framework applied the knowledge, attitudes, and behavior theory of Benjamin Bloom. The study methodology was quantitative research. The population consisted of 1,694 elderly individuals. The sample group, totaling 338 persons, was determined by proportion using the Kochen concept and selected through systematic random sampling. The tool for the research was a questionnaire. Statistics used for the data analysis include percentage, mean and standard deviation, and Pearson and Spearman correlation coefficients. The results of the study found that 1) there is a high level of knowledge, attitude, and behavior in taking care of overall oral health; 2) social support for promoting overall oral health is at a high level; and 3) knowledge about oral health care and overall social support are positively correlated with oral health-promoting behaviors among the elderly, with statistical significance at the .01 level. When classified by aspect, it was found that the aspect of receiving information on oral health promotion and the aspect of receiving encouragement and morale from family had a positive relationship with oral health promotion behavior of the elderly at a statistical significance level of .01, and the aspect of encouragement from health personnel had a positive relationship with oral health promotion behavior of the elderly at a statistical significance level of .05. Attitude did not have a positive relationship with oral health promotion behavior of the elderly.

Keywords: Elderly, health promotion of oral, behavior